A°. 1843. N°. 31.

JAVASCHE COURANT.

Woensdag, 19 *April*.

OFFICIEEL GEDEELTE.

EXTRACTEN *uit het register der besluiten van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.*

BATAVIA, *den 13den April 1843.* (No. 2.)

Gelezen, enz.

De Raad van Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Voor zoo veel noodig, te verklaren, dat schepen en vaartuigen, te eeniger reede liggende, verpligt zijn, om zich van zoodanige benoodigdheden, van welke het regt tot verkoop of tot het brengen in consumtie derzelve aan den wal in pacht is afgestaan, of voor het gebruik waarvan eene zekere geregtigheid moet worden voldaan, bij den pachter te voorzien, dan wel de gestelde geregtigheid te betalen, of de vereischte licentien of concenten te nemen; en zulks op verbeurte van dezelfde boeten, alsmede met onderwerpelijkheid aan de uitoefening derzelfde regten van wege den pachter, als welke bij de speciale voorwaarden voor ieder middel aan de landzijde is bepaald.

Ten tweede: Enz.

Afschrift, enz.;

Accordeert met voorschreven register;
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

BATAVIA, *den 13den April 1843.* (No. 3.)

Gelezen, enz.;

De Raad van Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Bij explicatie van het reglement voor de schutterijen op *Java*, gearresteerd bij besluit van den 9den Junij 1838 No. 33, (Staatsblad No. 22), te verklaren:

1°. dat de bevoegdheid van de krijgsraden der schutterij ten aanzien van de inlijving en indeeling van personen bij en in de schutterij, bedoeld bij art. 9 en 70 van dat reglement, zich alleen bepaalt tot de inlijving van den tot den schutterlijken dienst opgeroepen persoon bij het korps in het algemeen, en dat mitsdien de verdere indeeling bij eene der kompagnien van het korps van den als schutter ingelijfden persoon en de mogelijke verplaatsingen later van de eene kompagnie naar de andere, hetzij kavallerie, artillerie of infanterie, uitsluitend behooren tot de attributen van den kommandant van het korps.

2°. dat de kommandant van het korps, die ingevolge art. 71 van het reglement, president is van den krijgsraad, naarvolgens art. 89 van hetzelve, even als alle andere leden van dien raad, alleen verpligt is, om zich te onthouden van het deelnemen aan de beoordeeling en beslissing eener zaak, wanneer hij persoonlijk in dezelve betrokken is, doch geenszins in alle zoodanige zaken, welke de dienst en hem, als chef van het korps betreffen.

Afschrift, enz.;

Accordeert met voorschreven Register;
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië zijn de volgende beschikkingen genomen:

OVERGEPLAATST:

Als aspirant intendant bij de militaire administratie, met behoud van anciënniteit, de tweede luitenant der infanterie, *A. P. Molenaar*, zijnde hij tevens benoemd tot directeur van het kleedermakers-atelier te *Fort-Erfprins*, met bepaling dat hij bij de militaire administratie à la suite zal worden gevoerd.

OP VERZOEK EERVOL UIT ZR. MS. MILITAIRE DIENST ONTSLAGEN:

De chirurgijn der derde klasse, *J. d'Engelbronner*.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

BATAVIA, *18 April 1843.* —

De laatste bij ons ontvangen Nederlandsche nieuwsbladen bevatten nog het volgende:

BELGIE. De regtbank heeft den zoon van den generaal *van der Smissen*, die zijnen vader een paard ter ontvlugting heeft bezorgd, veroordeeld tot 24 uren gevangenis. Hij had reeds verscheidene dagen gevangen gezeten. Een der knechts is veroordeeld tot 6 maanden gevangenis. De anderen zijn vrijgesproken. Mevrouw *van der Smissen* is bij verstek veroordeeld tot 24 uren gevangenis. De *Emancipation* voegt er bij: „Dat deze uitspraak eenen onaangenamen indruk heeft veroorzaakt, niet zoo zeer om de straf, als wel om de grondstelling."

DUITSCHLAND. Men verzekert, dat de Bondsvergadering, op het voorstel van den Koning van Pruissen, waartoe ook de Keizer van Oostenrijk en de Koning van Beijeren dadelijk zijn toegetreden, besloten heeft, om het huis, hetwelk de beroemde *Goethe* te Weimar bewoond heeft, benevens de nog daarin voorhanden kunstverzamelingen, voor rekening van het Duitsche Verbond aan te koopen en als een nationaal gedenkstuk in stand te houden. Met de erfgenamen, die thans nog in het bezit van dat huis zijn, wordt daarover onderhandeld.

— De heer *Dahlmann*, een der zeven uit Göttingen verdrevene hoogleeraren, is door den Koning van Pruissen tot hoogleeraar te Bonn aangesteld, en wel voor de staatkundige wetenschappen en de duitsche geschiedenis.

FRANKRIJK. Terwijl de aanleg der gedetacheerde forten te Parijs met voorbeeldeloozen spoed wordt voortgezet, houdt de regering zich reeds bezig met de middelen om dezelve te wapenen. De geschutgieterijen van de Nievre en de Charente hebben last bekomen, om zonder ophouden kanonnen van het grootste kaliber te gieten. In de geschutgieterij van Ruelle heerscht ongewone bedrijvigheid; de aan het hoofd van dit etablissement staande luitenant-kolonel levert behalve een groot aantal stukken kanon van elk kaliber iedere week ten minste tien kanonnen à la Paixhans. De kracht dezer kanonnen, die onbedenkelijk ver dragen, is zoo geducht, dat twee zoodanige stukken in weinige minuten het grootste linieschip in den grond kunnen boren. Bijna iederen dag worden de stukken geprobeerd en deze proeven zijn tot nog toe naar wensch uitgevallen. De slag, dien de Paixhans kanonnen geven, is om van te beven. Eerst wanneer het geschut 65 schoten heeft uitgehouden wordt het naar de plaats der bestemming afgevoerd. Ten gevolge van de werkzaamheid, die in de gieterijen heerscht, zal de wapening der forten in Augustus van het jaar 1843 geheel zijn volbragt. In de buskruidfabrijk van Angouleme, waar altijd vier soorten werden vervaardigd, houdt men zich tegenwoordig alleen bezig met de fabricaadje van militair kruid.

— De municipaliteit van Parijs heeft gedurende eene reeks van jaren zulke buitengewone pogingen ter verfraaijing der stad en ter verbetering van haar oorspronkelijk bouwplan uitgevoerd, dat men, in weerwil van het aanzienlijke budget der stad, ter naauwernood begrijpt hoedanigerwijs het stedelijke bestuur de middelen vindt om hare menigvuldige groote bouw-ondernemingen te bestrijden. Het verdienstelijkste, indien al niet het meest in de oogen vallende dezer werken is de gelijkmaking der grachten langs de Seine en de boulevards, deze slagaders van het Parijsche leven. Nog slechts zes jaren geleden vertoonden de quais en de boulevards de natuurlijke oneffenheden van den grond, welke men bij derzelver eerste aanleg misschien als geene hindernissen heeft aangemerkt en vertoonden zij eene afwisseling van bergen en dalen, die op menige plek voor de rijtuigen wezentlijk gevaarlijk werd. Thans is zoo wel de eene als de andere in derzelver volle uitgestrektheid zoo gelijk, als in eene stad, die drie uren in doorsnede heeft, slechts immer mogelijk is. De quais zijn daarenboven bevrijd van de huizen, die hier en daar nog tot aan de Seine vooruit schoven en de regte lijnen der oeverwegen verbraken. De verbreeding van de grootendeels zeer naauwe straten der stad en de aanleg van geheel nieuwe straten in de donkere en morsige wijken maakt snelle en verblijdende vorderingen. Het

stadhuis is sedert een paar jaren drievoudig vergroot geworden en bevrijd van de gebouwen, welke het ter zijde te naauw omsloten. De champs Elysées, de groote wandelplaats der Parijsche bevolking, die tot nu onlangs door de afzigtelijkste kramen en tenten werden ontsierd, zijn thans opgevuld met prachtige koffijhuizen en restaurants, die ten minste het oog der wandelaars niet kwetsen. Daarentegen wordt ten dezen opzigte het publiek helaas nog altijd aanstoot gegeven door den akeligen toestand, waarin sints menschen geheugen een gedeelte van het carroussel-plein tegen over het Koninklijk verblijf wordt gelaten. Dit plein is namelijk op eene plaats niet geplaveid, ten gevolge waarvan hetzelve door de menigte rijtuigen, die hier dagelijks heen en weder gaan, bij het minste regenachtige weder, in eenen onmetelijken modderpoel wordt herschapen. Ondanks alle reclamatien duurt deze toestand steeds voort en er is geen uitzigt op verandering, omdat de civiele lijst en de municipaliteit elkander de verpligting tot bestrijding der kosten van de noodige werkzaamheden toewerpen, alhoewel deze kosten, in het ergste geval, slechts eenige duizend francs zouden bedragen.

— Ofschoon het ontwerp eener tolvereeniging met Belgie, of ten minste van eene naauwere verbindtenis met dat land, ten aanzien der wederzijdsche inkomende regten, voor het oogenblik is opgegeven, blijft men ten hove daaraan hechten, en zal men wel denkelijk, even als ten aanzien van de vestingwerken om Parijs is gebeurd, de eerste gelegenheid, die zich opdoet, te baat nemen, om deze aangelegenheid weder ter sprake te brengen. Het vrij algemeene gevoelen der tegenstanders van den maatregel is, dat, zoo lang er geene staatkundige hereeniging plaats kan hebben, aan Belgie hoegenaamd geene handels-voordeelen moeten worden gegund, en volstrekt niet ten nadeele van fransche burgers.

— Men wil te Parijs weten, dat zoodra de overeenkomst van Nederland met Belgie door al de daarbij betrokken magten zal zijn goedgekeurd, Belgie eene leening van 100 millioenen zal openen, en wel, zoo mogelijk, in Holland, om zich van dat gedeelte van zijn aandeel in de nederlandsche schuld, waarvan het zich de kapitalisatie heeft voorbehouden, te kwijten.

— Op het voornaamste plein van Algiers zal een bronzen standbeeld te paard van den Hertog *van Orleans* worden opgerigt.

— Door den bisschop van Versailles zal eene kapel plegtig worden ingewijd, welke is opgerigt ter plaatse, alwaar, op den 8sten Mei 1842, het vreesselijke onheil op den spoorweg van Parijs naar Versailles is voorgevallen. Genoemde kapel zal den naam ontvangen van Nôtre - Dame - des-Flammes.

— Men verzekert, dat te Honfleur het wrak van een schip, *Telemachus* genaamd, hetwelk reeds in 1790, beladen met aanzienlijke waarden, aan emigranten en kloosters toebehoorende, in de Seine is gezonken, in de eerste helft der maand November, weder is opgehaald en boven water gebragt. De lading zoude grootendeels bestaan in baren zilver, afkomstig van gesmolten zilverwerk, en zoo men het algemeen gerucht wil gelooven, zoude het bedrag een vrij groot aantal millioenen beloopen. Een en ander vereischt echter nadere toelichting.

ENGELAND. Van Londen wordt op den 9den November gemeld, dat de invoer van thee gedurende 1842 toen reeds 29 millioen ponden had bedragen, waarvan omstreeks 4 millioen ponden zijn uitgevoerd. De aanvoer van Assam was tot ruim 10,000 ponden geklommen. In het vorig jaar waren omstreeks denzelfden tijd, nog slechts 14 millioen ponden thee ingevoerd.

— De uitvoer van goud en zilver naar Indie, China, Hamburg en Frankrijk is gedurende de laatste drie maanden grooter geweest, dan in eenig vroeger tijdperk. De waarde daarvan heeft gedurende de maanden Augustus en September een en een vierde millioen p. st. beloopen, die voornamelijk voor de betaling der troepen, welke onder Generaal *Pollock* in Afghanistan en onder sir *H. Pottinger* in China oorlog voeren, bestemd waren. Om deze sterke aanvraag naar gereed geld te kunnen bestrijden, is men aan de koninklijke munt dagelijks bezig, wordende door elkander wekelijks voor 300,000 ponden st. (*f* 3,600,000) geleverd. Daar zijn zes stoom-muntmachines onophoudelijk in beweging. Niettegenstaande men aan de bank sedert den 13den October ll., met het uitbetalen der dividenden is bezig geweest, was op den 5den November in die nationale instelling aan edel metaal en gemunt geld voor eene som van nagenoeg 10 millioen ponden st. (120 millioen guldens) voor handen. Dat bedrag is in jaren zoo groot niet geweest, en de buitengewone hoogte daarvan wordt, behalve aan de aanvragen om specie, die men met de aanstaande brievenmaal uit Indie voor de behoeften der Oost-Indische compagnie verwacht, ook aan den laatstelijk genomen maatregel tot het vermunten der ligte heele en halve souvereinen toegeschreven.

— Men schrijft van Londen, onder dagteekening van 9 November, het volgende:

Voorheen werden de vaten ter berging van het drinkwater op de schepen van hout vervaardigd; daarbij werd van de ruimte, welke deze vaten in het schip innamen, slechts $\frac{9}{17}$ gevuld, terwijl $\frac{8}{17}$ der ruimte verloren ging door het hout der vaten en de ledige ruimte tusschen dezelve. Thans vervaardigt men waterkisten van ijzer. Daar deze geene dikke wanden noodig hebben en volkomen passende aan de ruimte van het schip kunnen worden gemaakt, zoo verliest men niet meer dan $\frac{1}{17}$ gedeelte der ruimte, welke deze waterkisten beslaan. Vroeger konde een linieschip van 74 stukken kanon niet meer dan 215 watervaten, of nagenoeg den voorraad voor 80 dagen, medenemen; thans bergt het in dezelfde ruimte 400 waterkisten, derhalve 5/6 meer, zijnde een voorraad voor omtrent vijf maanden. Daarbij blijft het water in ijzer veel beter dan in hout, en dit is de voornaamste oorzaak, waarom het schorbut bijkans ganschelijk van boord der schepen is verdwenen.

Tegenwoordig worden ook schepen geheel van ijzer gebouwd, en doordien derzelver zijwanden dunner kunnen zijn dan de houten wanden, zoo gaan zulke ijzeren vaartuigen niet zoo diep als houten schepen van gelijke grootte. Voor de vaart op rivieren worden ijzeren vaartuigen ook op het vaste land reeds menigvuldig gebezigd; maar in Engeland worden thans ook zeeschepen van ijzer gebouwd, als daar zijn het stoomschip *Princess Royal* van 380 paardenkracht, hetwelk tusschen Liverpool en Dublin vaart, en de stoomboot *Troubadour* van 250 paardenkracht, varende tusschen Liverpool en Glasgow. De Oost-Indische Kompagnie bezit verscheiden ijzeren stoombooten, van welke eenige, bijvoorbeeld de *Nemesis* van 120 paardenkracht, bij de expeditie tegen China van het hoogste nut zijn. De Oost Indische Kompagnie doet op dit oogenblik weder verscheiden schepen van ijzer bouwen. Zij kunnen ook tegen de Aziatische volken, die het gebruik der vuurwapenen nog niet behoorlijk verstaan, met grooter voordeel worden gebezigd dan tegen Europesche, omdat derzelver geschut deze ijzeren wanden als glas zoude vergrijzen. Het merkwaardigste is echter het stoomschip *Mammouth* of de *Great Britain*, hetwelk de aandeelhouders van de *Great Western* te Bristol van ijzer doen bouwen. Dit vaartuig heeft eene lengte van 261 voet, terwijl een Fransch linieschip van den eersten rang van 120 stukken kanon niet langer is dan 190 voet; daarbij is het stoomschip slechts 47 voet breed, terwijl zulk een linieschip 50 voet breedte heeft. Het gaat niet dieper dan 15 voet en een zoodanig oorlogschip heeft eenen diepgang van 21 voet. In de eerste dagen van het aanstaande voorjaar zal dit monsterschip te water worden gebragt.

ITALIE. Volgens berigten uit Rome, van den 29sten October, heeft de Pauselijke Regering besloten, om de rivier de Tiber tot den bodem toe te doen zuiveren en dezelve geschikt te maken om met stoombooten ongehinderd bevaren te worden. Eenige te Rome zich bevindende Engelsche deskundigen zijn belast geworden met het vervaardigen van doelmatige machines daarvoor.

De laatstelijk ontvangen Singapoorsche Couranten bevatten nog de volgende meldenswaardige berigten.

BRITSCH INDIE. In de *Naval and Military Gazette* wordt gemeld, dat Lord *Ellenborough* het voornemen zoude hebben om naar Engeland terug te keeren, zoodra hij de zaken in Indië op een beteren grondslag heeft gevestigd. Voorts meldt men dat de tegenwoordige Gouverneur van Madras, de Markies van *Tweeddale*, de betrekking van Gouverneur Generaal van Britsch Indië zal aanvaarden. In dat geval zou Sir *Henry Pottinger* zich regtstreeks van China naar Madras begeven, terwijl Sir *Hugh Gough* Sir *J. Nicolls* zou vervangen.

— De *Bombay Times* van den 15den Februarij meldt, dat de krijgsraad in de zaak van den kolonel *Shelton* heeft beslist, door hem van zijn arrest te ontslaan en hem te veroorloven het overgebleven gedeelte van het 44ste regiment naar Engeland te volgen. De krijgsraad sprak hem vrij van alle tegen hem ingebragte beschuldigingen, uitgezonderd eene enkele, welke hem beticht van in ongeoorloofde gemeenschap met *Akbar Khan* te zijn getreden, ten einde meer fourage voor zijn eigen paarden te verkrijgen; doch deze zaak wordt geoordeeld te zijn vereffend door de straf die hij toen ontvangen heeft. De krijgsraad verklaarde, dat de bewijzen en stukken in deze zaak bijgebragt, de overtuiging geven, dat kolonel *Shelton* in zijne moeijelijke positie den meesten ijver heeft betoond en bewijzen heeft gegeven van den hoogsten persoonlijken moed en van verdienste als krijgsman. — Het onderzoek omtrent het gedrag van den majoor *Pottinger* is evenzeer met eene volkomene vrijpleiting van schuld geëindigd. Bij eene notificatie van den Gouverneur Generaal van Britsch Indië, dd. 21 Januarij ll., is de volgende paragraaf uit het verslag van het Hof van onderzoek bekend gemaakt: — »dat de volkomen overtuiging bestaat, dat, gedurende het gansche tijdvak van de moeijelijke positie, waarin de majoor *Pottinger* zoo onverwacht geplaatst werd, zijn gedrag gekenmerkt is geweest door energie en mannelijke standvastigheid, en dat hij om zijn moed verdient bewonderd te worden.

— Volgens de *Delhi Gazette* van 5 Februarij, was te Lahore het berigt ontvangen, dat *Akbar Khan* de groene vlag geheschen en eene religie oorlog tegen de ongelovigen geproclameerd heeft. Hij heeft afgezanten naar de Mahomedaansche prinsen van Midden Azië gezonden, en hen uitgenoodigd om de Seiks van Peshawur aantevallen. Men zegt

dat vijftig duizend geestdrijvers gereed zijn zich onder zijne vanen te scharen en een inval in Punjaub te doen. Het is natuurlijk dat hij zulk een plan ontworpen heeft na hetgeen in het vorig jaar is voorgevallen; het is zelfs waarschijnlijk dat de godsdienstige geestdrift der Affghanen, hen tot eenen anderen inval in Indië leiden zal, doch buiten hunne bergen, zijn zij nietsbeduidend. Het eenig bezwaar in deze zaak, betreft het aandeel dat Engeland genoodzaakt zijn zal daaraan te nemen, bijaldien deszelfs bondgenoot, de vorst van Punjaub, bijstand vorderen mogt.

— Dost *Mahomed* blijft zich bij voortduring op Britsch grondgebied ophouden. Hij is den Sutledge niet overgetrokken; het is ook in het geheel niet zeker dat zijn eerzuchtige zoon *Akbar Khan* de scepter vrijwillig in zijne handen zal overgeven.

— De *Bombaij Times* van 1! Februarij, deelt brieven mede, onder dagteekening van 17 Januarij van Deejkote ontvangen. Deze plaats is het hoofdkwartier der groote legermagt welke thans in Scinde is bijeenverzameld. Majoor *Outram* was aldaar aangekomen uit het legerkamp van Sir *Charles Napier* te Eemangur, welke plaats geheel ontmanteld en vernield was, omdat het opperhoofd, drie dagen voor de aankomst van den generaal, van daar was gevlugt met verscheiden lakh's ropijen. De plaats is nu een puinhoop. Men zegt dat, ofschoon de hoofden van Hijdrabad zeer vredelievend gezind zijn, de troepen nogtans op die hoofdplaats zullen aanrukken. De dorpen op hunnen weg waren verlaten.

— De Gouverneur Generaal van Britsch Indie kwam, in den morgen van zondag den 5den Februarij, de stad Delhi met militaire eerbewijzingen binnen. Hij was vergezeld van een groot gevolg van inlandsche hoofden; een nog grooter aantal is in aantogt naar de vorstelijke stad, ten einde aan het hoofd der Britsche regering hulde toetebrengen. Alleen de Radjah van Bhurtpore heeft een luisterrijk gevolg van drie duizend mannen. De geruchten die verspreid zijn, dat Zijne Lordschap den Koning van Delhi zoude willen verdrukken, worden niet meer geloofd. Het is reeds eene voldoende vernedering voor de vorstelijke familie, dat zij in haar eigen hoofdstad is overschaduwd door die, welke thans in het bezit is van de vorstelijke troon en het bestuur over Indie in handen heeft.

— Een buitengewone *Agra Ukhbar* deelt het overlijden mede van *Maha Radjah Janokeejee Rao Scindia* in den ouderdom van 27 jaren. Het is niet te vooronderstellen dat hierdoor de rust van den staat zal worden verstoord; doch men zegt dat geen opvolger verkozen zal worden, alvorens het goedvinden van den Gouverneur Generaal zal zijn bekend geworden. Bij gelegenheid van dit sterfgeval heeft geen vrouwen offer plaats gehad. — Ten gevolge van den dood van den Radjah van Gwalior, zou de Gouverneur Generaal, in stede van naar Meerut te gaan, zich onmiddelijk naar Agra begeven, ten einde in de nabijheid te zijn, tot zoolang de kwestie over de opvolging geregeld is. Zijne Lordschap heeft weinig moeijelijkheden en geen tegenkanting te verwachten; trouwens dezelve zou oogenblikkelijk uit den weg geruimd worden door de talrijke krijgsmagt die Lord *Ellenborough* ter zijner beschikking heeft.

— De *Friend* of *India* van den 16den Februarij, berigt de aankomst van Sir *Hugh Gough* te Barrackpore op zondag den 12 dier maand. Den volgenden morgen nam hij alle de troepen van het station in oogenschouw. Toen hij bij de Bengaalsche vrijwilligers kwam, die juist van hunne dienstverrigtingen in China waren teruggekeerd, rigtte de dappere Generaal tot hen het woord op de volgende wijze: — »Krijgsmakkers! Wapenbroeders! gij, die door uwe dapperheid in den strijd mij zoo krachtdadig hebt ondersteund, en die de roem van het Inlandsch leger, destijds in China onder mijne bevelen, op eene waardige wijze hebt staande gehouden! ik ben ten hoogste voldaan over uw gedrag in die streken. Ik heb alles gedaan wat in mijn vermogen was, om u bij de Koningin van Groot-Brittannie aantebevelen, en ik ben overtuigd dat de eerstvolgende brievenmaal het bevel zal aanbrengen om uwe diensten en uwe dapperheid te beloonen. Bijaldien mijne Vorstin mij wederom in het veld roept, zal ik mij zeer gelukkig achten, de Bengaalsche vrijwilligers, hetzij gezamelijk of gedeeltelijk, zoowel officieren, onder-officieren als manschappen, onder mijne bevelen te hebben." Zich daarop tot den kolonel *Lloijd* wendende, betuigde hij dezen zijnen opregten dank voor de goede wijze waarop hij het regiment had bestuurd. Terwijl hij hem en alle officieren bedankte voor de ondersteuning die hij, bij elke gelegenheid, van hen had ondervonden. — Deze aanspraak werd door den bevelhebber van het korps, den kolonel *Lloijd*, aan de manschappen (Sipaijers) in hunne eigene taal overgebragt. De betuigingen van Zijne Excellentie waren hoogst vereerend voor de tegenwoordige officieren en soldaten, zij zullen nog lang met voldoening denken aan den tijd, gedurende welken zij zich hebben onderscheiden op die voor hen nieuwe en verwijderde oorlogstooneelen, en aan de minzame wijze waarop hunne diensten gewaardeerd werden door den Generaal die hun tot de overwinning aanvoerde.

BIRMAH. De *Maulmain Chronicle* van den 8sten Februarij meldt dat de cholera te Tavoij en Mergui aanmerkelijk verminderd is, na eenen zelden bekenden graad van hevigheid bereikt te hebben. Niet alleen heeft deze ziekte vele menschen ten grave gesleept, ook is zij oorzaak geweest dat men den oogst, die bij de verschijning dezer vreeselijke ziekte juist een aanvang zou nemen, niet heeft kunnen inzamelen. De velden waren verlaten toen de padie zou ingeoogst worden; het bestuur gebruikte de gevangenen om het graan zoo veel mogelijk intezamelen, doch belangrijke hoeveelheden gingen verloren. Nog had men niets vernomen omtrent eene stijging van den prijs der rijst, ten gevolge van deze omstandigheid; men hoopte dat zulks ook niet mogt plaats hebben, doordien de prijs gedurende de twee laatste jaren hoog genoeg was geweest.

SIAM. Particuliere brieven van Siam van 13 Februarij melden, dat de Koning voortgaat met al de suiker van de planters op te koopen tegen de prijzen die hij goedvindt daarvoor te betalen, en dat hij dezelve weder van hand zet met een voordeel van niet minder dan 5 of 6 Slings per pikol. Verder wordt berigt dat de Koning, niet tevreden met het heffen van buitengewone belastingen van ⅞ tical op elken pikol suiker, bovendien een gebod aan de Chinezen te Bangkok heeft uitgevaardigd, houdende dat zij zich in geen geval verstouten moeten, om zonder tusschenkomst van zijn agent, suiker te verkoopen, zelfs niet bij kleine hoeveelheden.

MENGELINGEN.

DE KOMEET.

De Directie van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen heeft den navolgenden brief ontvangen, welken wij verzocht zijn eene plaats in te ruimen.

BATAVIA 10 April 1843.

De beslissende toon, welke de heer *P. F. Schindele* voert, in het artikel, geplaatst in de Javasche Courant van den 5den April ll. no. 27, betrekkelijk het verschijnsel in de maand Maart te voren aan den hemel zigtbaar geweest, heeft mijne bevreemding opgewekt, te meer daar ZEd. de veronderstelling, dat het eene meteore of volgens anderen dat het eene komeet was, zonder regtstreeksche bewijzen verwerpt, en het bestempelt met den naam van zodiakaal-licht, op grond dat hetzelve in alles overeenkwam, met de waarnemingen en beschrijving daaromtrent volgens *Cassini*, *Mairan*, *Hube* en *Horner*. De heer *S.* werpt hierdoor zijne beslissing dat het zodiakaal-licht geweest is, zelf omver, aangezien het verschijnsel, ten minsten hier te Batavia waargenomen, geene dier kenmerken of eigenschappen van zodiakaal-licht heeft ten toon gespreid.

Het zodiakaal-licht wordt verondersteld eene verdikking te zijn, der etherische middenstof, veroorzaakt door de aantrekkende kracht der zon. Deze middenstof is waarschijnlijk door de geheele zigtbare schepping verspreidt, welks bestaan bijna verzekerd is geworden, door de versnelling der beweging van de Kometen, en door hare werking op de dampen, waaruit deze ligchamen hoofdzakelijk zijn zamengesteld.

Het zodiakaal-licht doet zich meestal voor, tijdens de lentenachteveining bij den op- of ondergang der zon, en wel sterker in de heete, dan in de gematigde luchtstreken, gewoonlijk onder eene linzenvormige gedaante of gelijk eene spies, waarvan de basis op den zon-equator rust en welke ten tijde der lente-nachtevening na zons-ondergang alsdan nagenoeg naar den gordel van Orion gerigt en van den horizon af dikwerf zigtbaar is. Het zodiakaal-licht is gewoonlijk flaauw, witachtig van kleur, soms kleurend, snel flikkerend en trillend, zonder dat men de juiste grenzen ziet afgeteekend, beslaande aan den horizon eene grootere of kleinere uitgestrektheid, afhankelijk van de hoogere of lagere stand der zon en is niet zoo lang zigtbaar na zons-ondergang, als zulks met het onlangs waargenomene verschijnsel heeft plaats gehad.—Het verschijnsel aan den hemel in Maart, was voor het ongewapende oog, gelijk eenen bundel verlichte stralen, waarvan de zijden kantig geteekend waren; bij deszelfs oorsprong, nabij den vloed Eridanus, had hetzelve de grootste digtheid en helderheid, van daar eenigzins verbreedend uitloopende langs de voetsterren van Orion, afnemende in helderheid en zich verliezende tusschen de voetsterren van Orion en Sirius.—De kleur was geelachtig wit, flaauwer of helderder naar de gesteldheid van den dampkring,—Geene flikkerende, of sidderende beweging heb ik immer kunnen bemerken, alsmede geene kleurverandering en verbreeding aan den horizon, welke de heer *S.* opgeeft gezien te hebben en welke tot ZEd.'s bewijzen behooren, dat het verschijnsel zodiakaal-licht zoude geweest zijn.—Sedert den tijd, dat dit verschijnsel zich het eerste aan het oog vertoont heeft, is hetzelve bij eene gunstige gesteldheid van den dampkring, telkenmale weder zigtbaar geweest, en verminderde steeds in helderheid. Het verschijnsel hoegenaamd niet overeen te brengen zijnde, met dat van het zodiakaal-licht, heeft mij dan ook niet op het denkbeeld gebragt, hetzelve als zoodanig te beschouwen; voegzamer was het overeentebrengen, met dat eener Komeet, welke door de sterrekundigen onder zoovele verschillende gedaanten, helderheid en digtheid zijn waargenomen.

Op den 20sten Maart ll. ongeveer ten 7¼ uur, zijnde de lucht zeer helder, zag ik dan ook met het gewapende oog, het hoofd der Komeet, onder de gedaante eener nevelachtige verlichte ster, circa 30° boven de onvrije kim in de nabijheid van den vloed Eridanus en scheen iets Noordelijker sedert de eerste verschijning gekomen te zijn; de lengte der staart besloeg circa 32° aan den Hemel en hare grootste breedte was ruim één graad; hare grootste helderheid en digtheid was nabij het hoofd, waarvan de staart onmiddelijk uitging en naar de verbreede zijde afnam; hier en daar kon men sterren door de staart heenzien.

De kometen, welke alleen in de nabijheid van hun perihelium zigtbaar zijn, hebben hunne loopbanen in alle hellingen op de Eclip-

tica; over het algemeen zijn de staarten gelegen in het vlak der loopbanen van de Komeet, en volgen dezelve terwijl zij de zon nadert, en gaan haar voor bij hare terugkomst, bereikende derzelver geheele grootte niet, alvorens de Komeet de zon verlaten heeft.—Gewoonlijk vertoont zich eene Komeet, wanneer zij voor het eerst te voorschijn komt; als eene nevelachtige ophooping van damp, met weinig of geen staart; bij het naderen der zon neemt zij toe in helderheid en de staart in uitgestrektheid, wordt dan onzigtbaar zich dompelende in de stralen der zon, neemt dan weder met gelijke helderheid toe;—daarna neemt de staart af of verdwijnt soms vóór dat de Komeet voor het gewapende oog verloren is gegaan; somwijlen is ook de staart aan plotselijke verandering van gedaante en uitgestrektheid onderhevig, en heeft men onder anderen waargenomen, dat de staart der Komeet van 1680 na hare doorgang door het perihelium, onmiddelijk eene zeer groote uitgestrektheid kreeg.

Moeijelijk geloof ik, dat het tot nu toe, alhier met zekerheid te bepalen zal zijn of de Komeet, welke sedert hare eerste verschijning, aanmerkelijk is verflaauwd en onder anderen den 9den dezer niet meer opgemerkt is geworden, al dan niet haar perihelium reeds bereikt heeft en of dezelve eene teruggaande of voortgaande beweging had; daar het hoofd derzelve, door de bewolkte of betrokkene lucht, meerendeels hier onzigtbaar is geweest en geene doelmatige waarnemingen hieromtrent, heeft kunnen toelaten. Even moeijelijk is het te bepalen, of dezelve behoort tot de reeds vroeger waargenomenen, daar zulks alleen beslist kan worden, door de overeenstemming harer elementen, waartoe menigvuldige waarnemingen vereischt worden. Zelfs is het moeijelijk, eene Komeet bij hare terugkomst te herkennen al is ook de baan berekend; daar zij in haren loopbaan verstorende en onbekende krachten ontmoeten kan, die men wegens de onbekendheid derzelve niet in rekening heeft kunnen brengen en door welke zij aan groote perturbatiën blootgesteld geweest kan zijn. Niet altijd vertoont zich eene Komeet bij hare terugkomst onder dezelfde gedaante, somwijlen heeft de staart eenen anderen vorm aangenomen en gewoonlijk is het hoofd der Komeet benevens de staart in helderheid verminderd.—Groote sterrekundigen hebben zich somwijlen bedrogen in de terugkomst van Kometen, en een en dezelfde Komeet, welke in tijdperken naar de zon terugkeerde, telkenmale als eene andere beschouwd, tot dat men eindelijk overtuigd werd, dat het steeds dezelfde was geweest.

F. A. A. Gregory.
Luitenant ter Zee.

De heer *A. J. C. von Winckelman* Adsistent Resident te Japara schrijft, onder dagteekening van den 10den dezer, het navolgende aan voornoemd Genootschap.

»In het vierde deel pag. 4274 van het vervolg op *M. Noël Chomel's* algemeen woordenboek uitgegeven door *J. A. Chalmot* enz. vind ik over de Kometen onder anderen bekend gesteld:

»»Er zijn nog twee Kometen waarvan de omloops tijden bekend »schijnen, en welker terugkomst men verwagt, te weten, die van »1532 en 1661, welke in 1789 of 1790, te gemoet gezien wordt; »en die van 1264 en 1554, die men denkt dat wederom zichtbaar »worden zal in 1848, kunnende men, met opzicht tot deze laatstgenoemde, de Memorien nalezen der Academie te Parijs voor het »jaar 1760 pag. 192.”

»Daar nu de Kometen, een vasten tijd voor haren omloop hebben, zoo zoude de Komeet van 1264 die in 1554 of 290 jaren daarna verschenen was, wederom 290 jaren later of in 1844 in stede van in 1848 moeten verschijnen; zoo doet dit bij mij de vraag ontstaan, of het luchtverschijnnsel op Java gedurende de maand Maart jl: waargenomen, niet de laatstgenoemde Komeet is? aangezien welligt de verschijning in 1264 in het laatste en de verschijning in 1554 in het begin des jaars kan geweest zijn als wanneer de tijd voor haren omloop op iets meer dan 289 jaren komt en dus die der wederverschijning in het begin van 1843.

ERRATA.

In het artikel over de Komeet, opgenomen onder de Mengelingen van het vorige nommer dezer Courant is eene drukfeil geslopen. Op de derde pagina in de tweede kolom dier Courant, regel 32 van boven, staat W. N. Z. ¼ Z., men leze daarvoor W. t. Z. ¼ Z.

Advertentien.

* Op Vrijdag den 5den Mei aanstaande, des voordemiddags ten 10 ure, zal overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen, ten kantore van den ondergeteekende Resident van Batavia, publieke uitbesteding worden gehouden voor den overvoer van Pekalongan naar Batavia van alle de Gouvernements indigo en thee, afkomstig uit den oogst van het jaar 1843 en zulks op de volgende voorwaarden:

Art. 1. De aannemer verbindt zich om alle de Gouvernements indigo en thee uit den oogst van 1843, afkomstig van Pekalongan, overtevoeren naar Batavia, en wel successivelijk naarmate de pakhuisruimte te Pekalongan zulks zal vereischen, zullende hij zich ten dezen opzigte met den Resident van Pekalongan moeten verstaan, op wiens aanvraag de aannemer dadelijk de noodige scheepsruimte zal moeten aanwijzen.

Art. 2. De schepen zullen telken reize, voor den overvoer eener lading producten, van 's lands wege voor rekening van den aannemer moeten zijn geëxamineerd en goedgekeurd op een der drie hoofdplaatsen Batavia, Samarang of Soerabaija.

Art. 3. De afzending der producten naar en de afhaal derzelve van boord der schepen geschiedt voor rekening van het Gouvernement, doch het innemen en uitladen der producten in en uit de schepen moet door den aannemer bewerkstelligd worden zonder eenige kosten voor den Lande.

Art. 4. De vrachtgelden zullen successivelijk kunnen worden betaald en afgerekend, naar gelang de overvoer heeft plaats gehad, en nadat de rekeningen door den aannemer ingedienen gelikwideerd van de Algemeene Rekenkamer terug zullen zijn ontvangen; zullende de betaling geschieden de helft in zilveren en de wederhelft in kopermunt, behoudende het Gouvernement zich voor, de betaling zoo noodig te doen plaats hebben geheel in zilveren munt of zilver bankpapier, en alsdan te rekenen *f* 5 zilver tegen *f* 6 koperen munt; kunnende die betaling te *Batavia* of te *Pekalongan* geschieden, ter keuze van den aannemer.

Art. 5. De overtevoeren hoeveelheid producten wordt begroot op 160,000 ponden indigo en 25,000 ponden thee, of zoo veel meer of minder als de oogst van het jaar 1843 zal opleveren; zullende alleen vracht betaald worden van hetgeen volgens de facturen van Pekalongan is afgezonden en overgevoerd (Staatsblad 1820 no. 38).

Art. 6. De definitive aannemer zal aan den minsten inschrijver uitkeeren eene premie van een half procent op het bedrag der te verdienen vrachtgelden, berekend naar de in het vorig artikel opgegevene hoeveelheden producten.

Art. 7. Indien onverhoopt de aannemer op aanvrage van den Resident van Pekalongan niet binnen den tijd van 14 dagen, nadat de aanvraag gedaan is, de noodige scheepsruimte aanwijst, zal die terstond worden ingehuurd, en de aannemer alsdan betalen de meerdere vrachtgelden en overige verliezen, welke door deze buitengewone voorziening en door zijn toedoen veroorzaakt mogten zijn, en zal hij daarenboven in zulk een geval nog verbeuren eene geldboete van 10 procent gerekend op de vrachtgelden, welke aldus voor zijne rekening betaald moeten worden; zullende de door het toedoen van den aannemer of door de onachtzaamheid van de overbrengers beschadigde of bedorven producten, mits voor de gezondheid niet nadeelig, voor rekening van den Lande, op publieke vendutie worden verkocht of getaxeerd en bij den daarvoor bepaalden of getaxeerden prijs door den aannemer nog zoo veel bijgepast worden, als de marktprijs van goede indigo en thee meer bedraagt.

Gadinghebbenden worden verzocht hunne billetten voor of op den dag der uitbesteding intezenden aan den Resident van Batavia, en wijders bij de uitbesteding tegenwoordig te zijn of gemagtigden te zenden.

Batavia, den 10den April 1843. *De Resident voornoemd,* F. BUTIN BIK.

* De Resident van Batavia maakt hierbij bekend, dat op Maandag den 1sten Mei aanstaande, des voormiddags ten 10 ure, ten zijnen kantore eene uitbesteding zal worden gehouden, voor den aanmaak en de levering zoo spoedig mogelijk van zeventien stuks postkarren, waarvan elf voor de Residentie Preanger Regentschappen, vijf voor de Residentie Cheribon, en eene voor de Residentie Tagal benoodigd; moetende die karren van gelijke ruimte zijn, als die van de posterij alhier, doch van veel sterker constructie, zoodanig, dat ten minsten vijf jaren voor het gebruik derzelver wordt ingestaan.

Gadinghebbenden worden uitgenoodigd, bij de uitbesteding tegenwoordig te zijn, dan wel gemagtigden te zenden.

Batavia, den 18den April 1843. *De Resident voornoemd,* F. BUTIN BIK.

* Diegenen, welke in de gelegenheid mogten zijn, om eenige inlichtingen te geven, aangaande de personen van:

Frans Marten Feble en *Michiel Freble*, beide in 1792 met het schip de *Schelde*, voor de Kamer Zeeland naar Oost-Indië vertrokken en op ultimo Augustus 1794 op het eiland Ceylon nog in leven, worden verzocht die in te zenden aan den Resident van Batavia, *Butin Bik*.

Batavia, den 14den April 1843. *De Resident van Batavia* F. BUTIN BIK.

* Debiteuren van het vendu-departement alhier, over de maand December ll., worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering van hun debet uiterlijk voor den 29sten dezer, ten vendu-kantore moet geschieden, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

Batavia, den 18den April 1843. *De Resident, Superintendent van het Vendu-departement,* F. BUTIN BIK.

* De Resident van Japara maakt bij deze bekend, dat op Zaturdag den zesden Mei 1843, des voordemiddags ten 10 ure, overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen ten zijnen kantore eene publieke uitbesteding zal worden gehouden, voor de leverantie van de ondervolgende levensmiddelen en andere benoodigdheden, zoomede de overvoer van koffij ten dienste van het civiel departement, gedurende het jaar 18 43/44, op de voorwaarden welke dagelijks (Zon- en feestdagen uitgezonderd), voor gadinghebbenden ter secretarie der residentie ter lezing liggen, van 's morgens 8 tot 3 ure.

De leverantie wordt begroot te kunnen bedragen de volgende hoeveelheden, te weten:

Eerste perceel,
voor de Posterijen.
42,340 ponden onharige padie.

(*Zie verder het bijvoegsel.*)

BIJVOEGSEL DER JAVASCHE COURANT.

Woensdag, 19 *April* 1843.

Tweede perceel,

voor Karimon Java.

cc. 40,000 ponden rijst, waarbij begrepen is de overvoer van 15 pikols zout, te ontvangen uit 's Gouvernements pakhuizen te Joana of Japara.

Derde perceel,

voor het korps Pradjoerits,

4,260 ponden rijst 's maands.

Vierde perceel,

Voor den overvoer van cç. 8,000 pikols koffij van de pakhuizen te Ngemplak naar Antroe en van Antroe, Japara en Koedoos naar Samarang.

Gadinghebbenden worden verzocht hunne inschrijvingsbilletten vóór of uiterlijk op den dag der uitbesteding aan den ondergeteekende intezenden, terwijl de inschrijvers in persoon bij de uitbesteding tegenwoordig zullen moeten zijn, dan wel iemand anders daartoe behooren te magtigen.

PATTIE, den 11den April 1843.

De Resident voornd.
H. S. VAN SON.

* De waarnemend Resident van Rembang, als daartoe gemagtigd, brengt bij deze ter kennisse van elk en een iegelijk, dat op Maandag den 1sten Mei aanstaande des morgens ten 10 ure, ten burele van hem resident, ingevolge het reglement op het houden van uitbestedingen van den 17den Julij 1829 (Staatsblad no. 67) openbare uitbesteding zal worden gehouden voor den overvoer van 418 koijangs zout uit het hoofd depôt Paradessie naar de zout verkoop pakhuizen te Rembang en Toeban en 547 koijangs uit het hoofd depôt Grissee naar het zout verkoop pakhuis Bodjonegoro, benoodigd, voor de consumptie gerekend van primo Julij 1843 tot ultimo Junij 1844 beide dagen ingesloten.

Voor het zout verkoop pakhuis te Rembang 230 koijangs.
» » » » Toeban 188 »
» » » » » Bodjonegoro 547 »

Te zamen 965 koijangs of zoo veel meer of minder naar gelang van de consumptie zout benoodigd zal zijn.

De betaling zal geschieden geheel in koperen munt, onder bepaling dat het Gouvernement zal kunnen volstaan om geheel in zilvergeld te voldoen in de verhouding van *f* 5 zilver voor *f* 6 koper.

De verdere voorwaarden liggen ter inzage op het residentie bureau alhier.

De inschrijvings billetten zullen ten kantore van hem resident bij tijds moeten worden ingezonden.

De waarnemend Resident voornoemd,
ENGELHARDT.

De Algemeen Ontvanger te Samarang, als daartoe geautoriseerd, maakt bij deze bekend, dat de *eerste termijn* van de belasting van de verponding, over het loopende jaar 1843, onder ultimo *Junij* aanstaande, zal moeten zijn aangezuiverd, en dat tot de ontvangst dezer belasting dagelijks des voormiddags van *acht tot twaalf uren*, (zon- en feestdagen uitgezonderd), zal worden gevacceerd ten zijnen kantore; wordende de belastingschuldigen mitsdien herinnerd, om voor de ommekomst van den vastgestelden termijn, behoorlijk deze belasting te voldoen, ten einde niet te vervallen in de bepaalde boete.

SAMARANG, *den 11den April 1843.*

De algemeene ontvanger,
G. ALTHEER.

* Debiteuren van het vendu-departement alhier, voor zoo veel zij nalatig zijn in de voldoening hunner rekening, over de maand December jl., worden aangemaand, om dat verschuldigde ten vendu-kantore te komen voldoen, vóór of uiterlijk op den 30sten dezer, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

SOERABAIJA, *den 10den April 1843.*

De Superintendent van het vendu-departement,
JEEKEL.

Edictale Citatien.

* *Pro Justitia.* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Samarang, op het daartoe door den fiskaal bij denzelven raad, R. O., voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië, in dato 5 dezer, gedaan verzoek, hebben verleend het derde defaut, met de profijten van dien regtens en kwalificatie op het doen eener vierde citatie ex super abundantie bij edicte ad valvas curiæ, alsmede admissie om te dienen van intendit, op en tegen allen en een iegelijk die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op:

Een stuk was wegende negentig pond, aan het strand te Ambal, residentie Bagelen, gevonden, waarvan de eigenaren onbekend zijn:

Zoo is het, dat ik eerste gezworen exploiteur bij voornoemden raad, bij deze voor de vierde maal dagvaard, elk en een iegelijk, die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op de bovengemelde hoeveelheid was, om op woensdag den 17den Mei 1843, des morgens ten ½ 8 ure, ter openbare rolle van meergemelden raad, in persoon of bij gemagtigde te verschijnen, ten einde het derde defaut te purgeren, en voorts te zien dienen van intendit.

Aldus gedaan te Samarang, den 11den April 1843.

De eerste gezw. expl. voornoemd,
AM. PIJL.

* *Pro justitia.* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Samarang, op het daartoe door den fiskaal bij denzelven raad R. O., voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië, in dato 5 dezer, gedaan verzoek, hebben verleend het derde defaut, met de profijten van dien regtens, en kwalificatie op het doen eener vierde citatie ex super abundantie bij edicte ad valvas curiæ, alsmede admissie om te dienen van intendit, op en tegen allen en een iegelijk, die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op:

Acht karbouwen en vier paarden, door de beambten der politie in het district Bongas, regentschap Pamalang, residentie Tagal, op den 22sten September en 14den October 1842 aangehaald, waarvan de eigenaren onbekend zijn.

Zoo is het, dat ik eerste gezworen exploiteur bij voornoemden raad, bij deze voor de vierde maal dagvaard, elk en een iegelijk, die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op de bovengemelde acht karbouwen en vier paarden, om op woensdag den 17den Mei 1843, des morgens ten half acht ure, ter openbare rolle van meergemelden raad, in persoon of bij gemagtigde te verschijnen, ten einde het derde defaut te purgeren, en voorts te zien dienen van intendit.

Aldus gedaan te Samarang, den 11den April 1843.

De eerste gezw. expl. voornoemd,
AM. PIJL.

* *Pro justitia.* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Samarang, op het daartoe door den fiskaal bij denzelven raad R. O., voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië, in dato 5 dezer, gedaan verzoek, hebben verleend het eerste defaut en de profijten van dien regtens, met admissie tot het doen eener tweede citatie bij edicte ad valvas curiæ, op en tegen allen en een iegelijk, die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op de navolgende goederen en gelden, als:

1e. Aan zilver bankpapier *f* 1900.
2e. Aan koper bankpapier - 1250.
3e. Aan goudgeld . . . . - 180.
4e. Eene gouden dames ketting.
5e. Twee en twintig gouden kabaai knoopjes.
6e. Een stel mans hemden knoopjes.
7e. Een broek gesp.
8e. Een zilveren horologie met ketting.

Alle welke goederen en gelden door de politie te Samarang, op den 6den Julij 1841, ten huize van de weduwe *Cordon* zijn achterhaald, en als stukken van overtuiging gediend hebben, in het voor den krijgsraad, te Samarang, gevoerd proces tegen wijlen *Willem Heijmoolen*, destijds sergeant bij het 2de bataillon infanterie, waarvan de eigenaren onbekend zijn.

Zoo is het, dat ik eerste gezworen exploiteur bij voornoemden raad, bij deze voor de tweede maal dagvaard, elk en een iegelijk, die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op de bovengemelde goederen en gelden, om op Woensdag den 17den Mei 1843, des morgens ten ½ 8 ure, ter openbare rolle van meergemelden raad, in persoon of bij gemagtigde te verschijnen, ten einde het eerste defaut te purgeren en alsnog hun vermeend regt te instituëren, voorts te hooren refereren, aan den door den fiskaal R. O., ter rolle van den 5den dezer, gedienden eisch en genomene conclusie.

Aldus gedaan te Samarang, den 11den April 1843.

De eerste gezw. expl. voornoemd,
AM. PIJL.

Vendu-Departement.

* Op de vendutie van Vrijdag bij *T. Zimmerman*; zal nog worden verkocht: eene familie bijzonder goede lijfeigenen, als:

Rachmat, koewachter.
Kamoenieng, wasscherin.
Sameer, koetsier.
Ramina, lijf- en huismeid
en *Baroe*, tuinman en molenaar.

* Op de vendutie van Vrijdag den 21sten April aanstaande, ten huize van den heer *Zimmerman*, zullen mede worden verkocht vier spannen bijzonder fraaije Bimaneesche paarden.

* In den loop van deze maand, zullen in het locaal van het kollegie van boedelmeesteren, voor rekening van diverse boedels, publiek worden verkocht, de volgende perceelen als:

Voor rekening van wijlen de inl. vrouw *Aurora*.

Een stuk tuinland, gelegen op Manga-bezaar, bij de verponding geregistreerd onder no. 1122.

Voor rekening van wijlen de inl. vrouwen *Sarida* en *Baij-ia*.

Een stuk tuinland, bebouwd met een steenen huis met pannen gedekt, staande en gelegen op Manga-bezaar, bij de verponding geregistreerd onder no. 4630.

Voor rekening van wijlen den balinees *Prang* en de balinesche vrouw *Batoe Boelan*.

Een erf, bebouwd met een steenen huis met pannen gedekt, staande en gelegen in de Gang Alveris Malat, bij de verponding geregistreerd onder no. 6901.

Voor rekening van wijlen den chinees *Lim Dinko*.

1/2 gedeelte in een stuk tuinland, bebouwd met een planken speelhuis, op steenen pilaren, met pannen gedekt, staande en gelegen op Antjol, bij de verponding geregistreerd onder no. 1206.

Voor rekening van wijlen de chin. vrouw *Ong Teknio*.

1/2 gedeelte in een perceel, bebouwd met een steenen huis met pannen gedekt, staande en gelegen in de gang Kalie-mattie, bij de verponding geregistreerd onder no. 7231

Voor rekening van wijlen de inl. vrouw *Noor Inie*.

1/2 gedeelte in een stuk tuinland, gelegen op Keboon Jerook, bij de verponding geregistreerd onder no. 7205.

Voor rekening van wijlen de javaansche vrouw *Djahara*.

1/4 gedeelte in een stuk tuin en zaailand, gelegen op Toegoe (Soengie Bamboe), bij de verponding geregistreerd onder no. 5694.

Voor rekening van wijlen de inl. vrouwen *Ootoe* en *Hawa*.

31/480 gedeelte in twee stukken tuin-, bosch- en moerassigland, genaamd Karatan, bij de verponding geregistreerd onder no. 6631.

Voor rekening van de inlandsche vrouw *Aisa*.

4/40 gedeelte in twee stukken wel- en zaailand, gelegen op Tum-goog, bij de verponding geregistreerd onder no. 5774.

* Op een nader te bepalen dag in den loop der volgende maand, zullen de ondergeteekenden publiek verkoopen; het land Jattie, met deszelfs fraai en ruim woonhuis, enz. Inmiddels uit de hand te koop en te bevragen bij

ROSELJE & Co.

[illegible]

* *Verkooping op regterlijk gezag.*

Op woensdag den tienden Mei aanstaande, zal alhier, krachtens vonnis van den raad van justitie te Samarang, dd. 30 Januarij 1843, bij wege van executie publiek worden verkocht:

Een erf met het daarop staand steenen met sierappen gedekt huis en bijgebouwen, gelegen in de kampong Ngabean in deze residentie, toebehoorende aan den gepensioneerden kapitein *J. C. Louwaars*.

DJOCJOKARTA, *den 10den April 1843.*

De waarnd. deurw. te Djocjokarta,
C. B. LIPPELT.

* Bij *D. van den Broek & Co.*, zijn ontvangen gedrukte en gebrocheerde mousselines, jaconets, echarpes, benevens een schoone collectie geweren en pistolen in kistjes.

* Te koop, onder nadere goedkeuring van het Gouvernement, het huurkontract voor woeste gronden te Maron, in de residentie Pekalongan. Genoemd land heeft eene uitgestrektheid van 250 jonken en is beplant met 500,000 koffij-boomen hebbende in 1842 gerendeerd 2,700 picols koffij; de huur van het kontract loopt nog 13 jaren.

Nadere informatien te bekomen bij den gesubstitueerden mede-executeur in den boedel van wijlen den heer *J. Hartog*.

P. A. O. VAN WAVEREN PANCRAS CLIFFORD.

* Te koop vijf aandeelen in de stoomboot-*Maatschappij*, ieder à *f* 1000; te bevragen bij

P. N. O. VAN WAVEREN PANCRAS CLIFFORD.

* Een nieuw steenen huis te koop, staande op Passar Baroe; te bevragen bij den heer *Rosenberg*, Goenong Saharie.

Huwelijken.

* Getrouwd:

D. C. NOORDZIEK,
met
M. C. MAC DONALD.

BATAVIA, *12 April 1843.*

Eenige kennisgave.

* Getrouwd:

JOHAN FREDERIK STEPHAN,
met
HENRIETTA PAULINA KLASINA DE SERIÈRE.

BATAVIA, *den 14den April 1843.*

* Getrouwd:

J. L. HEIJFELDT, *1ste luitenant der infanterie*,
met
H. F. SCHROOIJESTEIJN.

SOERABAIJA, *den 8sten April 1843.*

* Getrouwd:

PHILIPP FRIEDRICH SCHINDELE,
met
JOHANNA HENDRIKA COBLIJN. wed. *Jansz.*

SOERABAIJA, 7 *April 1843.*

Geboorten.

* Bevallen van een' zoon de echtgenoot van

L. H. STENNEKES.

BATAVIA, *den 17den April 1843.*

* Bevallen van een' zoon, de geliefde echtgenoote van

J. VERVOOREN.

BATAVIA, *den 15den April 1843.*

* Bevallen van eene dochter *M. M. de Bruin*, geboren *Leedeman*.

SAMARANG, *den 9den April 1843.*

* Bevallen van eene dochter *C. J. M. van Daarninck*, geliefde echtgenoote van

BRUNO BIK.

SOERAKARTA, *5 April 1843.*

* Bevallen van een' zoon, de huisvrouw van

J. W. MULLER.

SOERABAIJA, *21 Maart 1843.*

Eenige kennisgave.

* Bevallen van eene dochter, de echtgenoote van

POPP, *offic. O. K. kavall.*

SOERABAIJA, Dinoejo *den 13den April 1843.*

Sterfgevallen.

* Op den 4den dezer op zee, nabij Christmas eiland, is aan boord van het Nederlandsch schip *Lucie* overleden, de weledele heer *Dirk Jan Bulsing*, in leven gezagvoerder van dien bodem, en alhier heden morgen begraven, diep betreurd door zijne menigvuldige vrienden en bekenden.

BATAVIA, *17 April 1843.*

* Heden is buitengewoon plotseling overleden, de heer *C. A. P. van Angeren*, sedert twee jaren mijn opziener, en voormaals 2de luit. in dienst van Zijne Majesteit, bij het 9de batt. infanterie, waaruit hem, bij besluit van Zijne Exc. den Gouv. Gen. dd. 10 Januarij 1839, no. 2, een honorabel ontslag is verleend. Hij was geboren te Leipzig, den 14den Januarij 1807; en, ofschoon hem een ruim aandeel in de wederwaardigheden van het lengere leven geworden, was en bleef hij in weerwil daarvan, een braaf, ijverig en eerlijk man. Deze hulde aan zijne nagedachtenis breng ik hem toe uit grond van mijn hart, vooral ook om de gelegenheid en trouw, welke hij mij onophoudelijk en tot aan zijne laatste oogenblikken heeft bewezen.

J. VAN DER SLUIJS.

TAMANGONG, (Resid. Kadoe) *5 April 1843.*

Nagelaten Boedels.

* De beredding des boedels van wijlen *Jan Linckluen Arriens*, in leven koopman, bij dispositie van den raad van justitie alhier, aan het agentschap der Samarangsche weeskamer te Soerabaija opgedragen zijnde, zoo worden debiteuren aan en crediteuren van dien boedel bij deze opgeroepen, om binnen den tijd van drie maanden na dato dezes; betaling of aangifte te doen aan

De agenten der voormelde kamer,

SOERABAIJA, *den 13den April 1843.*

Bij absentie van den mede agent,
J. SMISSAERT.

Verschillende Bekendmakingen.

* Ingevolge besluit der Hooge Regering, dd. 8 Mei 1834 no. 4, zal de driemaandelijksche huiskollette, ten voordeele van kerk en armen der Roomsch Katholijke gemeente dezer hoofdplaats, in het tweede kwartaal dezes jaars, plaats hebben, als;

Op maandag den 21sten April, door de Stad en langs Jacatra, de heer *F. D. Godthardt*.

Op dingsdag den 25sten April, langs Noordwijk, Rijswijk en Molenvliet, de heer *P. Fuss*.

Op woensdag den 26sten April, langs Koningsplein en Tanah-Abang, de heer *F. C. L. van Daan*.

Op donderdag den 27sten April, over Weltevreden en Goenong-Saharie, de heer *J. Wessels*.

Op vrijdag den 28sten April, over Meester-Cornelis, de heer *P. van Hengst*.

BATAVIA, *den 18den April 1843.*

Namens het R. K. kerk- en armenbestuur te Batavia.

De voorzitter,
H. J. CARPENSTAT.

Ter ordonnantie.

De secretaris,
WESSELS.

* Ingevolge Gouvernements besluit, wordt mits deze bekend gemaakt, dat de gewone drie-maandelijksche huis-kollekte ten behoeve van kerk- en armen der R. K. gemeente te Soerabaija, over het tweede kwartaal dezes jaars, zal plaats hebben op Vrijdag den 28sten April en volgende dagen.

Namens het R. K. kerk en armbestuur,
A. THIJSSEN, *voorzitter.*

* Bij de directie van het militair weduwen- en weezenfonds in leen te bekomen p. m. *f* 100,000 zilver, op vaste goederen onder eerste verband, van ten minste twee malen de waarde der te beleenen som, en voor zoo veel huizen en erven betreft, onder borgtogt van twee gegoede personen; zullende tijdelijk bij beleeningen op gebouwen geene verzekering voor brandschade worden gevorderd. Almede vraagt zij te koop: certificaten of obligatien der Indische schuld.

De Amanuensis van voornoemd fonds,
ALBRECHT.

* Oost Indische Maatschappij van Administratie en Lijfrente. Wissels op Nederland, zijn bij dezelve verkrijgbaar.
BATAVIA, *17 April 1843.*

* Men verlangt op een Tabaks-etablissement een fatsoenlijk en ijverig jongeling, Nederlander van geboorte, en die in het moedenland zijne voornaamste opvoeding heeft genoten; adres met eigenhandige en gefrankeerde brieven, behoorlijke referentien inhoudende, aan V. D. S. ten kantore van de heeren *Dorrepaal en Co.*, te Samarang.

* *D. C. de Bruin*, 2de onderwijzer bij de Gouvernements lagere school te Samarang, is genegen bij de twee reeds aan zijne zorg toevertrouwde kostleerlingen nog eenige aan te nemen.

* Eene jufvrouw wenschte zich gaarne geplaatst te zien als Gouvernante. Hierop reflecterenden gelieven zich te adresseren onder de letters T. N. ter Lands Drukkerij; brieven franco.

* *P. P. Briet*, is generale gemagtigde van *P. J. Alix.*

* Men vraagt voor *f* 70 per maand kost en inwoning, adres lett. N, Lands Drukkerij.

* Te huur, het huis gelegen aan de noordzijde van de Willemskerk, primo Mei te aanvaarden, te bevragen bij den eigenaar *J. H. Bletterman*, of

C. J. LOMAN Jz.

* De ondergeteekenden, *P. H. Baron van Lawick van Pabst en H. Deelken*, als generale gevolmagtigden van mevrouw *L. Manuel*, weduwe van Jhr. Mr. *A. F. van Alphen*, in hare hoedanigheid van executrice en erfgename in den boedel van wijlen haren echtgenoot, hebben den aan hun verleenden last aan de lastgeefster opgezegd.

SAMARANG,
den 8sten April 1843.

VAN LAWICK VAN PABST.
H. DEELKEN.

* Den heer *J. Roijen* heeft opgehouden gemagtigde te zijn van

M. J. E. MULLER. *med. doctor.*

* *S. van Soest* en echtgenoot zijn, door het spoedig vertrek van Padang, verhinderd afscheid te nemen van de menigvuldige bekenden die zij aldaar achterlaten, en tevens om hunne dankbetuigingen aan te bieden aan degenen van wie zij herhaalde bewijzen van vriendschap en gastvrijheid hebben genoten.

Zij verzoeken zich langs dezen weg van hunne verpligting te mogen kwijten, en zich te gelijktijdig in de voortdurende vriendschap en welwillendheid hunner bekenden op Sumatra's Westkust te mogen aanbevelen.

* Madame *Lejeusne* à l'honneur d'informer les dames qu'elle reste présentement *Gang Secretarie*. Elle se charge de confectionner robes, chapeaux, bonnets, coiffures de soirée et aura toujours un petit choix de ces articles, ainsi que des fleurs de Paris.

Post Kantoor.

Op morgen den 19den April 1843 om een uur precies, zullen aan het postkantoor te Weltevreden brieven pakketten worden gesloten per Z. M. fregat Rotterdam kapitein Luitenant ter zee *Willink* naar Nederland en op Donderdag den 20 dezer voor het Ned. schip *Decima* kapitein *K. J. Bolhuis* naar Amsterdam.

BATAVIA,
den 18den April 1843.

De Postmeester,
J. BOSHOUWER.

Vertrekkende Schepen.

* Passage for the Cape of Good Hope, the English ship *Guiana*, has superior accommodations and will sail about the 1st proximo, apply to *Hoflands, Wilson & Co.*
BATAVIA, *12th April 1843.*

Vertrekkende Personen.

* *Kluijskens* vertrekt naar Nederland.
* *J. Luderhoff* vertrekt naar Sumanap, zijn gemagtigde is *J. Wentzel.*
* *Nortier* vertrekt naar Nederland.
* *J. M. Muller* leaves Java.
* *J. Osborne* leaves Java.

Scheepsberigten.

STRAAT SUNDA.

Doorgezeild.

April 11 — Eng. brik *Ādmy Australia*, W. Hill, van Macao den 20sten maart, naar Sidneij, passagiers, de heer en mevrouw Kellar.

April 13 — Eng. schip *Bazaar*, P. E. Kieham, van China den 20sten maart, naar New York, passagiers, de heeren P. L. Montard de Vries, G. Hubbard, C. R. Cordis en J. H. Ward. — Ned. schip *Maximiliaan Theodoor*, D Boelhouwer, van Batavia den 3den april, naar Amsterdam, passagiers, mevrouw de weduwe Ten Cate en familie. — Zweeds. brik *Theodoor Bull*, N. Wergsen, van Manilla den 21sten maart, naar Hamburg. — Eng. schip *Albion*, A. Heilroth, van China den 20sten dito, naar New York.

BATAVIA.

Aangekomen.

April 14 — Ned. brik *Wang Tjiensing*, Liem Kiang, van Tagal den 30sten maart.

April 15 — Ned. brik *Indramaijoe*, J. C. Tupper, van Pamanoekan den 12den april. — dito schip *Lucia*, J. van der Schaft, voor wijlen D. J. Bulsing, van Rotterdam, passagiers, kapitein intendant A. Schultze en echtgenoot, luitenants Van der Sminsen, Rappard en familie, mejufvrouw E. Ross, en de jonge heeren F. Riesz, Verkonteren en L. C. C. Geil van Ritters.

April 16 — Ned. bark *Radja Walie*, Kouw Thoa, van Pekalongan den 1sten april. — dito bark *Batavia*, C. Monteiro, van dito den 12den dito. — dito brik *Twee Gezusters*, P. Pieper, van Samarang den 12den dito.

April 17 — Ned. bark *Fathool Rachman*, Kiagces Mochamat Salig, van Palembang den 31sten maart. — dito brik *Insing Onderneming*, Ong Pek-Im, van Samarang den 21sten dito, passagiers, kapitein E. Worm en familie. — dito schoener *De Beijkorf*, Harslack, van dito den 6den april.

Vertrokken.

April 15 — Ned. schoener *Indramaijoe*, Tjan Kimwai, naar Palembang.

April 16 — Ned. brik *Orestes*, H. Prossor, naar Samarang, passagiers, mevrouw Prosser, en mejufvrouw Higgens. — dito schoener *Mautze*, Batjo naar Soerabaija.

April 18 — Ned. bark *Naim*, Said Hoesien Bafagie, naar Soerabaija. — dito schoener *Harriet*, J. C. Ross, naar Kokos Eilanden.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregat Rotterdam; Gouv. schoeners Doris, Anadjomene; Ned stoomschip Koningin der Nederlanden; schepen Mercurius, De Nederlanden, De Vriendschap, Atiat Rachman, Mercurij, Marco Bozaris, Lucie; barken Tiembang, Prinses Sophia, Java, Fatool Rachman, Batavia, Radja Walie; brikken Dorothea, Willem, Indramaijoe, Twee Gezusters, Insing Onderneming, Wong Tjingsing; schoeners Gounhien, Hagedis, Fataheol Berie, De Beijkorf. — Eng. schepen Guiana, Chleana; barken Jean, Mary Ann, Mary Ann Webb. — Hamb. schip Hilda. — Frans. schip Afrique. — Cochin China schip Kiem Hueng.

SAMARANG.

Aangekomen.

April 7 — Gouv. schoener *Postillon*, L. H. de Haan, van Batavia den 26sten maart. — Ned. bark *Balheer*, Said Achmat Bin Abdul Rachman, van dito den 27sten dito. — dito schoener *Blindjo*, Tjoa Gauwhoe, van Muntok den 21sten dito, met 3 wees-kinderen.

April 8 — Zweeds. brik *Sir Charles Forbes*, C. H. Molien, van Batavia den 6den april.

April 9 — Ned. schoener *Anis*, Sech Oemar Bafadel, van Grissee den 28sten maart. — Port. bark *Indiana*, M A. de Carvalho, van Batavia den 6den april.

April 13 — Ned. bark *Talam*, J. MacCollum, van Batavia den 9den april.

Vertrokken.

April 7 — Eng. bark *Johanna*, E. Roberts, naar Singapoera, passagiers, de heer Simonides en familie, en de jongeling F. W. Ifle.

April 8 — Eng. kotter *Victoria*, W. Griffiths, naar Singapoera. — Ned. bark *Sa-asthan*, Sech Mochamat Bin Oemar Banseer, naar Pontianak, met Zr. Ms. troepen, passagiers de heer J. G. W. Ortlieb en familie. — dito brik *Jadil Karim*, Sech Mochamat Bin Oemar Sewit, naar Soerabaija.

April 9 — Ned. bark *Haphien*, Kwee Djiationg, naar Riouw.

April 10 — Ned. schoener *Dolphijn*, Said Abdulla Bin Mochamat Ijdroes, naar Riouw. — dito bark *Balheer*, Said Achmat Bin Abdul Rachman, naar Soerabaija.

April 11 — Ned. schip *Margaretha Simonsitha*, A. F. Oosterloh, naar Soerabaija. — dito stoomschip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar Batavia, met Zr. Ms. troepen, passagiers, mevrouwen Van Nes en familie, en Haffevelt, de heeren Ruitenbach, Mr. Bol en familie, Mr. Johannes, A. R. Du Puij, C. van Bronchorst, D. MacLachlan, G. Weijnschenk, J. Horst, en mejufvrouw Schonck. — dito brik *Twee Gezusters*, P. Pieper, naar dito, met 4 matrozen van de verongelukte Engelsche schoener *Wallis*. — dito schoener *Anis*, Sech Oemar Bafadel, naar Riouw.

April 12 — Ned. schoener *Hongoan*, Ngo Kintjoan, naar Tegal en Riouw. — dito brik *Adrianus en Jacobus*, A. W. Trip, over Batavia naar Rotterdam, passagier, de heer P. H. van der Goes.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. roeftkanonneer boot No. 14, Gouv. schoener Postillon; Ned schip Fatal Hair; barken Slamat, Fatal Barie, Bander Alie, Boeroong, Talsum; schoeners Rembang, Zeemeeuw, Marzoek, Bientang Tiega, Blindjo. — Port. bark Indiana. — Zweeds. brik Sir Charles Forbes. — Chin. wankang Kiem Hiapoan, Kwee Hinglie, Simtik Lay.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

April 6 — Ned. bark *Jatul Karim*, Sech Achmat Bin Said Joebedie, van Grissee den 5den april.

April 7 — Ned. brik *Mogfoel*, H. W. Lewis, van Samarang den 31sten maart, passagiers, de heeren A. P. Agenaar, T. H. Lindeman en familie.

April 8 — Ned. schoener *Romaaij*, Intje Ismael, van Romaaij den 22sten maart. — dito schoener *Thaij Lae*, The Tjauwsing, van Samarang den 30sten dito.

April 12 — Ned. schip *Louisa*, J. E. Verschuur, van Bezoekie den 9den april.

Vertrokken.

April 7 — Ned. bark *Gaimer*, Said Aloei Bin Achmat Alkaf, naar Grissee.

April 8 — Ned. schoener *Bd.* Limin, naar Rembang.

April 9 — Ned. schoener *Jatul Karim*, Sech Achmat Bin Said Joebedie, over Sumanap, Tagal en Indramaijoe naar Batavia.

April 11 — Ned. bark *Kim Tjithalj*, Tjoa Ting, naar Balie. — dito bark *Dennok Bientang Toedjo*, Tan Bieasing, naar Riouw. — Z. M. korvet *Argo*, kapt.-luitenant ter zee G. den Berger, koersstellende om de oost. — Ned. schip *Baron van der Capellen*, Said Akil Bin Alie, over Cheribon en Sumanap naar Samarang.

April 12 — Ned. bark *Hermina*, B. Doig, over Sumanap naar Tjilatjap.

April 13 — Ned. schip *Ceram*, T. K. Veldman, over Batavia en Samarang naar Nederland, passagiers, de heeren Z. van der Mark en G. Visser.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. ijzeren stoomboot Ternate; korvet Argo; brikken Panter, Vliegende Visch; Gony, schoeners Alcinoë, Zeemeeuw; Ned. schepen Generaal Baron van Geen, Cecile, Dionijsia, Catharina, Amphitrite, Rotterdam; barken Carolina Jacoba, Hoksoen, Diderika, Sumatra, Johanna Wilhelmina, Oedjoeng Pandang, Fatal Hair, Susanna Dorothea, Sumatra, Al-lawie; brikken Antoineth, Erasmus, Pekalongan, Harriet, Magfoel; schoeners Anambas, Marij, Soengoan, Hotjiang, Soengoar, Anin Waap, Komenij, Thij Lee.

CHERIBON.

Aangekomen.

Geene.

Vertrokken.

April 15 — Ned. schip *Admiraal Jan Evertsen*, E. van Duijn, over Batavia naar Nederland, passagier, kapitein der infanterie De Salis.

Schepen liggende ter reede.

Ned. schoener Oeij Teksing.

BANJOEWANGIE.

Aangekomen.

Maart 31 — Ned. bark *Harriet*, W. H. Nash, van Timor Koepang den 22sten maart.

April 5 — N. I. schoener *Mercurius*, D. C. M. Bouwmeester, van Soerabaija den 30sten maart.

April 6 — Ned. bark *Fait Paine*, C. Christensen, van Tjilatjap den maart.

Vertrokken.

Maart 31 — Ned. brik *Harriet*, W. H. Nash, naar Soerabaija, met Zr. Ms. troepen, passagiers, de heeren M. L. P. Sluijter, C. Brend, M. Lof. en mevrouw Lohij en familie.

April 2 — Ned. schoener *Mercurius*, D. C. M. Bouwmeester, naar Balie Badong.

April 7 — Ned. brik *Fait Paine*, C. Christensen, naar Sumanap, passagier, mevrouw E. W. Christensen.

PASSAROEAN.

Aangekomen.

Geene.

Vertrokken.

April 11 — Ned. schip *Dorothea*, E. D. Dekker, over Batavia naar Amsterdam, passagier, W. Pons.

Schepen liggende ter reede.

Ned. schip Neptunus.

BEZOEKIE.

Aangekomen.

April 8 — Z. M. schoener *Haai*, J. Kleinmann, van Soerabaija den 5den april.

Vertrokken.

April 8 — Z. M. schoener *Haai*, J. Kleinmann, naar Banjermassing. [illegible]

Vertrokken.

April 9 — Ned. bark *Kalimaas*, W. Middleton, naar Batavia, passagiers, de heer Rosenquist, en mevrouw Middleton.

Schepen liggende ter reede.

Ned. barken Drie Vrienden, Banka.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te BATAVIA, van den 13den tot en met den 16den April 1843.

AANVOER.

Van Rotterdam, met het Ned. schip Willem, *J. G. Schröder*.

200 kn. en 79 ks. wijn, 40 md. seltzerwater, 500 kelders en 450 kn. genever, 200 vs. boter, 2 kn. en 80 ks. kaas, 50 st. hammen, 30 dito gerookt vleesch, 2 vs. ossentongen, 1 kistje sauscijsen, 20 vs. rolpens, 20 dito worst, 15 kelders gedr. vruchten, 2 ks. koeken, 10 kelders zuren, 4 vn. haring, 20 kruiken stroop en 100 ks. kaarsen, *Reynst en Vinju*.

3 kn. zeilgaren, *Lagnier & Co.*

5 kn. wijn en 2 dito spiegels, *Order*

8 kn. wijn en 1 kistje boeken enz., *van Ommeren, Rueb & Co.*

1 kist bezems enz. en 1 bos teerkwasten, *A. Jacomettie.*

5 pijpen wijn, *W. Anderson Sts. & Co.*

[illegible] Zweed. schip Hilda, *J. Hall*

80 [illegible] goederen, 50 dito rhubarber, 20 vn. soja, 20 balen blanketsel 141 kn. en 4 tobben confituren, 78 rollen matten, 202 kn. kassia, 25 dito papier, 81 st. rotting stoelen, 2 kn. zijden doeken, 3 dito stroo hoeden, 50 vn. meel, 2 kn. meubelen, 2 dito lengkeng, 1806 kn. en 1160 ks. thee, 2 kn. walnoten, 1 kist [illegible], 1 kistje goudwerk, 1 kist graslinnen, 1 dito dito doeken, 2 dito lakwerk, 6 st. zijde schwals, 1 kist prenten, 1 dito chin. inkt en 1 dito paarlemoer knoopen, *Paine, Stricker & Co.*

150 kn. kassia, *Santhagens, Romswinckel & Co*

50 pakken en 163 ks. thee, *Ter Laer, Jonkman & Co.*

197 pakken chin. goederen en 8 ks. thee, *Order.*

UITVOER.

Naar Rotterdam via Samarang, met het Eng. schip Royal Saxon, *Lodge.*

600 pic. tin 1055 dito suiker, 125 bn. kamfer, 900 st. huiden, *Boflands, Wilson & Co*

80 leggers arak, *Hutchison & Co.*

303 pic. tin, 37 kn. dammer, 46 leggers arak, 85 pic. rijst en dito suiker, *P. Diermeer & Co.*

[illegible] kn. rhubarber, 1 kist vruchten en 4 ks. gember, *F. Göring.*

187 leggers en 41 kelders arak, 200 pic. tamarinde, 80 dito [illegible] 50 dito dammers, 150 dito kassia, en 1000 st. huiden, *Voute, [illegible]rin & Co.*

4 kn. en 1 kelder soija, 4 pic. notenmuskaat, 70 pd. indigo en [illegible] st. wandelstokken, *H. Struis*

57 pic. kassia, *Santhagens, Romswinckel & Co.*

115 balles kamfer, *Morgan, Milbourn & Co.*

1500 pic. rijst, *Ter Laer, Jonkman & Co.*

Schepen in Lading te Batavia.

Op den 15den April 1843.

NAAR	SCHEPEN	GEZAGVOERDERS	AGENTEN.
Liverpool	Engelsch schip Marij ann Webb,		*Thwaits. Pitcairn, Syme & Co*
Cochin China,	Cochin-Chin. schip [illegible] Kien Hueng,		*[illegible] Lagnier & Co.*
Singapoera,	Chin. wankang Segoan,	*Tong Hok.*	*de gezagvoerder.*
Hamburg.	Hamb. schip Sophie,		*Ketels, Vogel & Co.*
Kaap de Goede Hoop,	Eng. schip Quiara,		*Bouman. Boflands Wilson & Co*
Nederland,	Eng. schip Jean,		*Reehard. Dyce. Martin & Co*
Banka,	Ned. Ind. bark Marenaij,		*Schoon. Lagnier & Co.*
Singapoera,	Eng. schip Chel[illegible],		*Wyler. Dyce, Martin & Co.*
Amsterdam via Tjilatjap,	Ned. schip Marco Bozaris,		*de Boer. B. Roperswill & Co.*
Rotterdam,	Eng. schip [illegible],		*Edie. Boflands, Wilson & Co*

ERRATA.

In de Javasche Couranten van den 5den en 8sten dezer, no. 27 en 28, staat: Voorspoedig bevallen van eene dochter, *W. A. Schippers*, geliefde echtgenoot van *H. G. van IJpelen*; lees: van *H. G. van Affelen*.

De ondergeteekende neemt deze gelegenheid waar, het publiek in deszelfs eigen belang, andermaal te verzoeken, de bekendmakingen welke ter plaatsing in de Javasche Courant, aan 's Lands Drukkerij worden toegezonden, wel zoo duidelijk mogelijk te willen schrijven, en vooral ten aanzien van de namen [illegible] aangezien vele *handteekeningen* dikwijls onleesbaar zijn.

BATAVIA, | *De Directeur van 's Lands drukkerij,*
den 18den April 1843. | P. DE BRUIJN.

THÉATRE-FRANÇAIS.

[illegible]

Troisième représentation du premier mois de l'abonnement.

Les Artistes, sous la direction de M. MINARD, auront l'honneur de donner

LUCIE DE LAMMERMOOR,

Grand Opéra en 4 Actes, musique de *Donizetti.*

SAMEDI, 22 AVRIL:

Une Première Représentation de

YELVA LA MUETTE

ou

L'ORPHELINE RUSSE

Drame-Vaudeville en 2 Actes, par *Scribe* et *Mélesville.*

Précédé de

LE CHEVALIER DU GUET,

Comédie en 2 Actes.

Il ne sera délivré aucun billet hors de l'abonnement qu'au prix de *f.* 6.

On commencera à 7 heures précises.